

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē araṇyakāṇḍē

॥ saptapañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ saptapañcāśaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmasya mṛgaṃ hatvā nivartanaṃ mārgē'paśakunaṃ dṛṣṭvā
tasya cintā tatra militaṃ lakṣmaṇamupālabhya
sītāviṣayakasaṅkaṭasya tēnāsaṅkanam

rākṣasaṃ mṛgarūpēṇa
carantaṃ kāmarūpiṇam |
nihatya rāmō mārīcaṃ
tūrṇaṃ pathi nyavartata ॥ 3.57.1 ॥

tasya santvaramāṇasya
draṣṭukāmasya maithilīm |
krūrasvanō'tha gōmāyu -
rvinanādāsya pṛṣṭhataḥ ॥ 3.57.2 ॥

sa tasya svaramājñāya
dāruṇaṃ rōmaharṣaṇam |
cintayāmāsa gōmāyōḥ
svarēṇa pariśaṅkitaḥ ॥ 3.57.3 ॥

aśubhaṃ bata manyē'haṃ
gōmāyurvāśyatē yathā |

svasti syādapi vaidēhyā
rākṣasairbhakṣaṇaṃ vinā || 3.57.4 ||

mārīcēna tu vijñāya
svaramālakṣya māmakam |
vikruṣṭaṃ mṛgarūpēṇa
lakṣmaṇaḥ śṛṇuyād yadi || 3.57.5 ||

sa saumitriḥ svaram śrutvā
tāṃ ca hitvātha maithilīm |
tayaiva prahitaḥ kṣipraṃ
matsakāśamihaiṣyati || 3.57.6 ||

rākṣasaiḥ sahitaṛnūnaṃ
sītāyā īpsitō vadhaḥ |
kāñcanaśca mṛgō bhūtvā
vyapanīyāśramāttu mām || 3.57.7 ||

dūraṃ nītvātha mārīcō
rākṣasō'bhūccharāhataḥ |
hā lakṣmaṇa hatō'smīti
yadvākyam vyājahāra ha || 3.57.8 ||

api svasti bhavēd dvābhyāṃ
rahitābhyāṃ mayā vanē |
janasthānanimittaṃ hi
kṛtavairō'smi rākṣasaiḥ || 3.57.9 ||

nimittāni ca ghōrāṇi
dṛśyantē'dya bahūni ca |

ityēvaṃ cintayan rāmaḥ

śrutvā gōmāyuniḥsvanam || 3.57.10 ||

nivartamānastvaritō

jagāmāśramamātmavān |

ātmanaścāpanayanaṃ

mṛgarūpēṇa rakṣasā || 3.57.11 ||

ājagāma janasthānaṃ

rāghavaḥ pariśaṅkitaḥ |

taṃ dīnamānaṃ dīna -

māsēdurmr̥gapakṣiṇaḥ || 3.57.12 ||

savyaṃ kṛtvā mahātmānaṃ

ghōrāṃśca sasṛjuḥ svarān |

tāni dṛṣṭvā nimittāni

mahāghōrāṇi rāghavaḥ |

nyavartatātha tvaritō

javēnāśramamātmanaḥ || 3.57.13 ||

tatō lakṣmaṇamāyāntaṃ

dadarśa vigataprabham |

tatō'vidūrē rāmēṇa

samīyāya sa lakṣmaṇaḥ || 3.57.14 ||

viṣaṇṇaḥ san viṣaṇṇēna

duḥkhitō duḥkhabhāginā |

sa jagarhē'tha taṃ bhrātā

dṛṣṭvā lakṣmaṇamāgatam || 3.57.15 ||

vihāya sītāṃ vijanē
 vanē rākṣasasēvitē |
 gr̥hītvā ca karaṃ savyaṃ
 lakṣmaṇaṃ raghunandanaḥ || 3.57.16 ||

uvāca madhurōdarka -
 midam̐ paruṣamārtavat |
 ahō lakṣmaṇa garhyaṃ tē
 kṛtaṃ yat tvaṃ vihāya tām || 3.57.17 ||

sītāmihāgataḥ saumya
 kaccit svasti bhavēditi |
 na mē'sti saṃśayō vīra
 sarvathā janakātmajā || 3.57.18 ||

vinaṣṭā bhakṣitā vāpi
 rākṣasairvanacāribhiḥ |
 aśubhānyēva bhūyiṣṭhaṃ
 yathā prādurbhavanti mē || 3.57.19 ||

api lakṣmaṇa sītāyāḥ
 sāmagryaṃ prāpnuyāmahē |
 jīvantyāḥ puruṣavyāghra
 sutāyā janakasya vai || 3.57.20 ||

yathā vai mṛgasaṅghāśca
 gōmāyuścaiva bhairavam |
 vāśyantē śakunāścāpi
 pradīptāmbhitō diśam |

api svasti bhavēt tasyā
rājaputryā mahābala || 3.57.21 ||

idaṃ hi rakṣō mṛgasannikāśaṃ
pralōbhya māṃ dūramanuprayātam |
hataṃ kathañcinmahatā śramēṇa
sa rākṣasō'bhūnmriyamāṇa ēva || 3.57.22 ||

manaśca mē dīnamihāprahr̥ṣṭaṃ
cakṣuśca savyaṃ kurutē vikāram |
asaṃśayaṃ lakṣmaṇa nāsti sītā
hṛtā mṛtā vā pathi vartatē vā || 3.57.23 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
aranyakāṇḍē saptapañcāśaḥ sargaḥ ||